

Liikenneturvallinen kunta –malli työkalu liikennekasvatukseen ja –viestinnän kehittämiseen

Kuntawebinaari 28.11.2025

Satu Tuomikoski

Liikenneturvallinen kunta –malli

Mitä

Miksi

Miten

Kuntien liikenneturvallisuustyö - vastuut, velvoitteet, mahdollisuudet

Liikenneturvallisuustyötä ohjaavat suunnitelmat

Kansallisia linjauksia

- Poliisin liikennevalvonnan ja -turvallisuuden ohjelma vuosille 2021–2030
- Koti- ja vapaa-ajan tapaturmien ehkäisyn ohjelma 2021–2030
- Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen 2030
- Paikallisen ja alueellisen turvallisuussuunnittelun kansalliset linjaukset
- Päihde- ja riippuvuusstrategia 2030
- Kansallinen mielenterveysstrategia ja itsemurhien ehkäisyohjelma vuosille 2020–2030
- Alueelliset hyvinvointikertomukset ja -suunnitelmat
- Alueelliset turvallisuus-suunnitelmat
- Hyvinvointi-kertomukset ja -suunnitelmat
- Paikalliset turvallisuus-suunnitelmat

Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen
(STM, SM)

EU:n strategiat

Valtakunnallinen liikenneturvallisuusstrategia 2022-2026

- Seurantaryhmä 2 krt/v
- Vuosittainen liikenneturvallisuusfoorumi

ELY-keskusten tai maakuntien liikenneturvallisuussuunnitelmat

- Liikenneturvallisuustyöryhmät 3-4 krt/v
- Vuosittaiset liikenneturvallisuusseminaarit

Kuntien (seutujen) liikenneturvallisuussuunnitelmat

- Liikenneturvallisuustyöryhmät 1-4 krt/v
- Liikenneturvallisuuskoordinaattorit/-toimijat kuntien työn tukena

Kestävän liikennejärjestelmän kehittäminen

- Valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma
- Kulkumuotokohtaiset strategiat (esim. Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma 2018)
- Maakuntien ja seutujen liikennejärjestelmäsuunnitelmat
- ELY-keskusten tienpidon ja liikenteen suunnitelmat (TLS:t)
- Kuntien ja kaupunkien liikennestrategiat ja liikennepoliittiset ohjelmat
- Kulkumuotokohtaiset edistämishjelmat-/strategiat

Perusteita liikenneturvallisuuksuustyölle

Keskeinen liikenneturvallisuuksuustyötä perusteleva lainsäädäntö ja strategiat:

- Kuntalaki
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä
- Terveysdenhuoltolaki
- Laki hyvinvointialueesta
- Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä
- Maankäyttö- ja rakennuslaki

Eri ikäryhmien parissa tehtävää liikenneturvallisuuksuustyötä tukevat mm.

- Lastensuojelulaki
- Varhaiskasvatuslaki ja varhaiskasvatussuunnitelman valtakunnalliset perusteet
- Perusopetuslaki ja perusopetuksen opetussuunnitelman valtakunnalliset perusteet
- Nuorisolaki
- Terveysdenhuoltolaki (neuvolat, oppilashuolto, opiskeluterveydenhuolto jne.)
- Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista
- Liikuntalaki
- Vammaispalvelulaki
- Työturvallisuuslaki (kunnan velvoitteet työnantajana)

Keskeisiä toimijoita eri ikäryhmien liikenneturvallisuustyössä

Kunnan vastuulla

Hyvinvointialueen vastuulla vuoden 2023 alusta

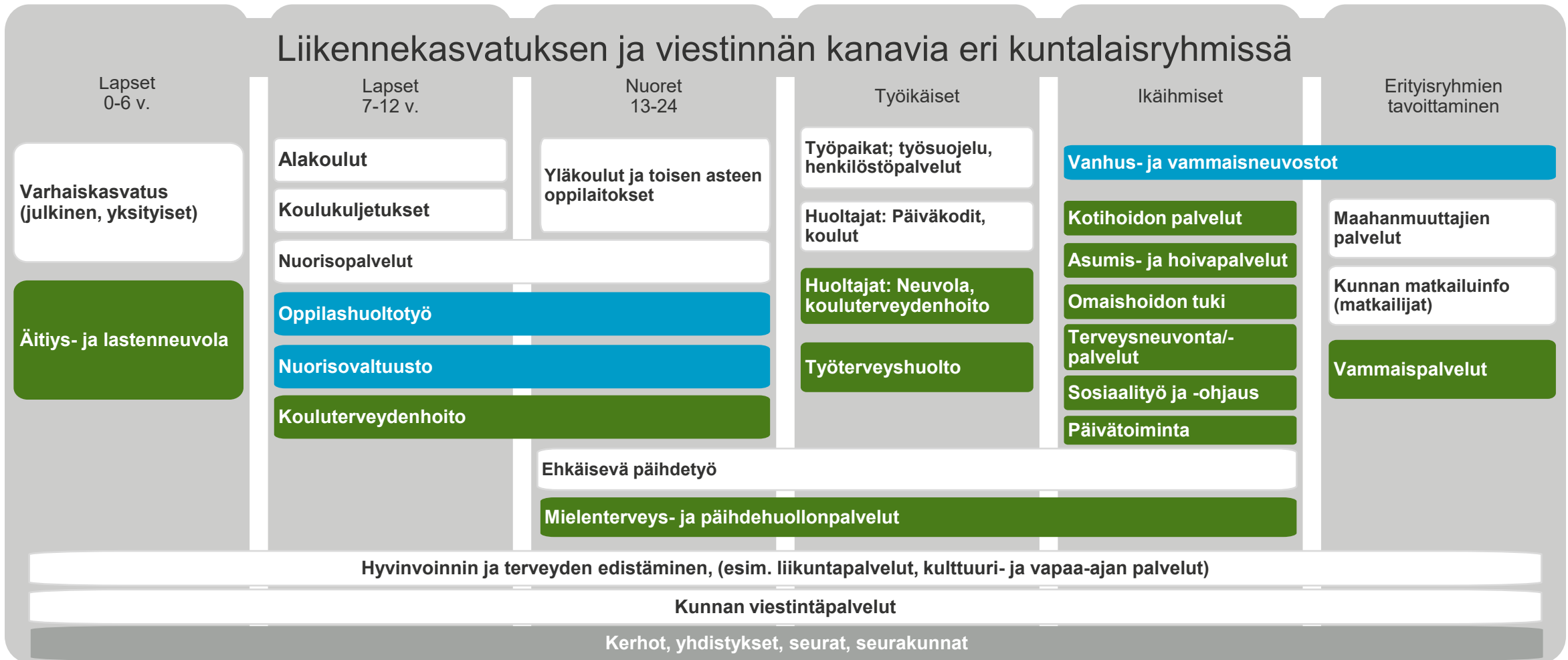

Kunnassa ja hyvinvointialueella

Yksityinen ja kolmassektori

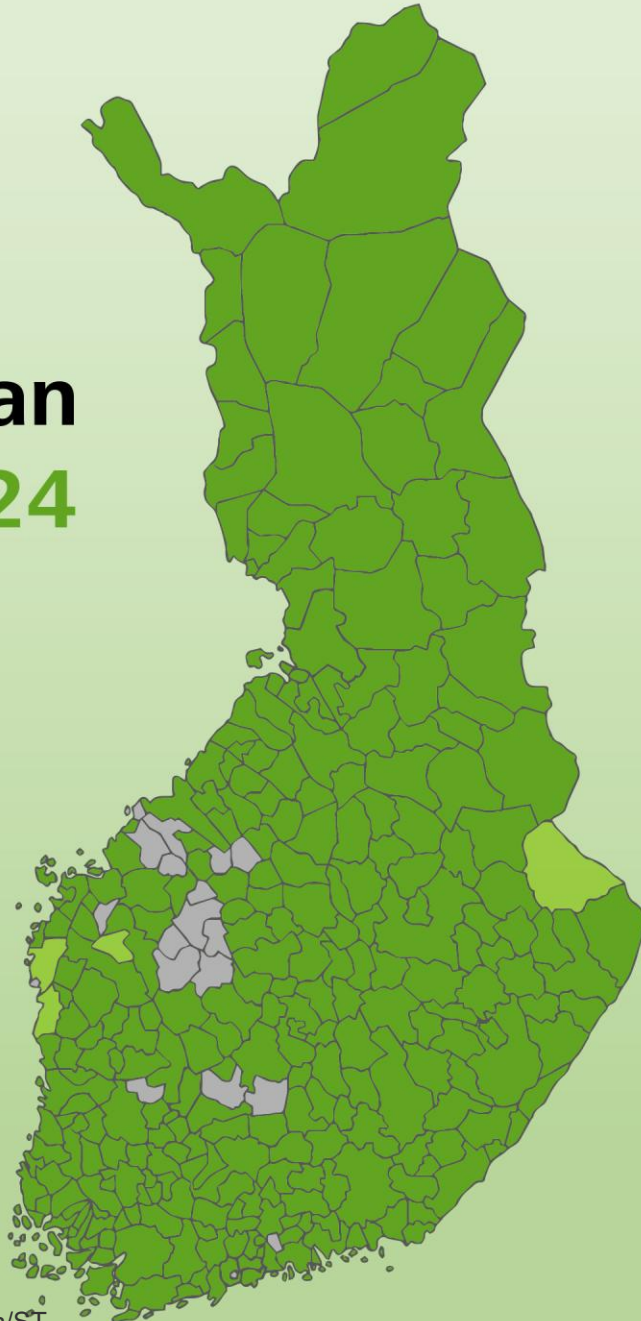
Liikennekasvatuksen ja viestinnän kanavia eri kuntalaisryhmissä

Turvallinen liikkumisympäristö: Tekninen toimiala ja ELY-keskus

Liikenneturvallinen kunta malli - taustaa ja tavoitteita

Liikenneturvan kuntatyö 2024

Taustaa

- Säännöllisesti kokoontuva liikenneturvallisuustyöryhmä valtaosassa kuntia (93 %)
- Liikenneturvallisuustyön kokonaisuus ymmärretään
 - Liikenneturvallisuus on muutakin kuin infran ratkaisuja
- Löytyykö liikenneturvallisuuskasvatus ja –viestintätöille rakenne, joka tukee systemaattisuutta?

Liikenneturvallisessa kunnassa

Liikenneturvallisuuustyö on

- Suunnitelmallista
- Systemaattista
- Pitkäjänteistä
- Tavoitteellista
- Kattavaa (ikäryhmät, liikkumismuodot, erityisryhmät)

Kunnan johto ja henkilöstö

- Tietää ja osaa toimia liikenneturvallisuuden eteen tehtävässään
- Arvostaa liikenneturvallisuutta ja kokee sen osaksi omaa työtään
- Tekee suunnitelman liikenneturvallisuustyöstä ja toteuttaa suunnitelmaa
- Arvioi omaa työtään ja kunnassa tehtävää liikenneturvallisuustyötä
- Viestii liikenneturvallisuustyöstä

Onnistumisen edellytyksiä

- Ylimmän johdon sitoutuminen
- Jatkuvuus
- Hyvä kommunikointi oikeiden ihmisten välillä
- Yhteensopivuus kunnan muiden tavoitteiden kanssa
- Sisällyttäminen virallisiin prosesseihin
- Tuki prosessin etenemiseen
 - Liikenneturva fasilitoi ja sparraa

Onnistumisen esteitä tai haasteita

- Henkilöstön vaihtuvuus
- Työntekijöiden korkea työkuormitus
- Kilpailevat prioriteetit
- Ulkoiset tekijät
 - Pandemia, kuntauudistukset, yt-neuvottelut....

Liikenneturvallinen kunta – toimintamalli prosessi ja pilotit

Esittely ja valmistelu

Idean
esittely

Yhteistyösopimus
kunnan johdon
kanssa

Tapaaminen
kunnan
johtoryhmän
kanssa

Yhdyshenkilön/
henkilöiden
nimeäminen

Suunnittelu

Työpajat palvelualoittain

- Nykytilan kartoitus
- Yhteinen suunnitelma (tavoitteet, toimenpiteet)
- Jatkoaskeleet suunnitelman jalkauttamiseen
- Vastuutahojen ja seurannasta sopiminen

Suunnitelman viimeistely

- Yksikkökohtaiset toteuttamissuunnitelmat
- Viestintä ja perehdytys

Toteuttaminen

Suunnitelman mukainen työ toimialoilla

Seuranta
ja arviointi

- Oulu
- Hyvinkää
- Asikkala

Liikenneturvallinen kunta – toimintamalli pilotointi Asikkala, Hyvinkää ja Oulu

2.12.2025

Liikenneturvallinen kunta/ST

	Oulu	Hyvinkää	Asikkala
Esittely	✓	✓	✓
Tapaaminen kunnan johtoryhmän kanssa	✓	✓	✓
Sopimus	✓	✓	
Yhteyshenkilön nimeäminen	✓	✓	✓
Suunnittelutyöpajat ja ohjeet jatkoon	✓	✓	✓
Suunnitelman viimeistely ja siitä viestiminen	✓	✓	✓
Seurantapalaverit	✓	✓	✓
Toiminta käyntiin	✓	✓	✓
Arviointi	✓	✓	✓

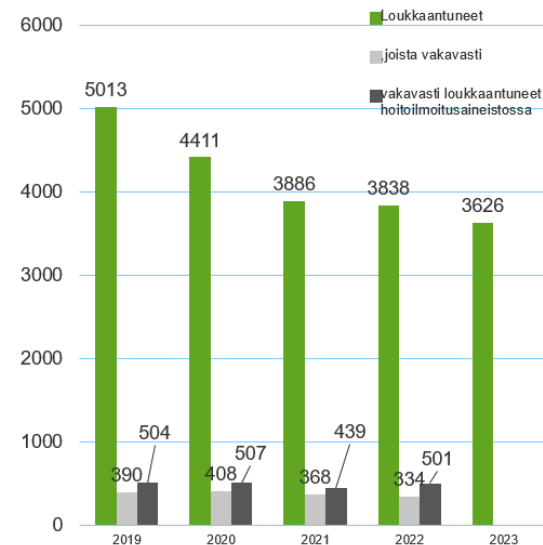
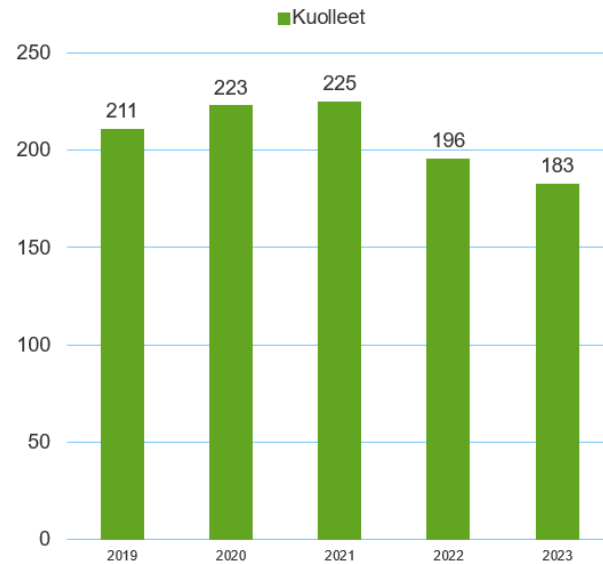
Tähän mennessä opittua

- Valmistelu vie aikaa
- Suunnittelutyöpajoille tarvitaan aikaa
- Osallistaminen edellytys sitoutumiselle
 - LT fasilitoi ja tarjoaa kriteerit, kunnan edustajat pohtivat miten ne toteutetaan käytännössä
- Pilottien avulla hyödyllistä tietoa jatkosuunnittelun tueksi (erityisesti aikuisten ja ikääntyneiden osalta)
- Mallin oltava räätälöitävissä, mutta samat kriteerit

Kehittämistyön seuraavat askeleet

- ”Työkirja” kuntien suunnittelun tueksi
- Eri palvelualojen kriteerit/suositukset pilotin tulosten perusteella
- Arvioinnin ja seurannan kehittäminen
- Mallin viimeistely, perehdytys ja viestintä

Liikenneonnettomuuksien kustannukset yhteiskunnalle

Lähde: Tilastokeskus, vuosi 2023 ennakkotietoja
Liikenneturvallinen kunta/ST

- Tieliikennekuolema 2,56 milj €
- Vakava loukkaantuminen 1,27 milj €
- Lievä loukkaantuminen 77 000 €
- Loukkaantuminen 172 000 €

Laskennallinen onnettomuus-
kustannus

1,1 mrd. €

vuonna 2023

Lähde: Traficom

Kiitos!

Kiinnostuitko, kerromme mielellämme lisää.